

Kdor želi, kako oznanilo v *dokladni list* natisniti in Novicam perdjati, plača za vsako verstico z navadnimi srednjimi čerkami 4 kr., če oznanilo le enkrat natisniti da; dvakrat 5 kr. trikrat pa 6 kr. J. Blaznik.

Oznaniła

c. k. deželni pogravarstva.

163.) **R a z g l a s** (1)

za Ljubljano postavljene zdravniške komisije.
Zastran ravnanja zoper kolero.

Kolera, ktera je že v letu 1836 kranjsko deželo obiskala, je na svojim novim obhodu po svetu do mej té dežele prišla in je že tudi začela čez nje stopati.

Ker je ta bolezn v vročih deželah domá se smé upati, de ne bo tako močna in dalječ segla, ker letni čas hladnejši prihaja. Gosposke so vse storile, kar je bilo v njih moči, de bi se javno zdravje obvarvalo. Ker se zna slednji posamesni obvarovati ali pa va-njo priti, se ti le sveti sploh na znanje dajo in v natančno spolnovanje priporočé. Ker je bolje se bolézni varovati, kakor jo zdraviti, je pred vsim treba tako živéti, kakor je za zdravje potrebno. Kolikor zdravši se život ohrani, toliko ložeje se bo bolézni vbratil.

V jeseni je vreme nestanovitno. De se tedaj pri tej nestanovitnosti vreména život prehlajenja obvarje, ga je treba po vreménu oblačiti. Na to morajo posebno ljudje paziti, kteri imajo déla, pri kterih se lahko prehlade. Po noči je tréba v staniših prebivati, ki se dajo dobro zaprétu in skozi ktere zrak ali luft ne vleče. Pri vživanju jedi in pijač je treba vedno gledati, kakošne so in de jih vsak v pravi méri vživa. Kakor slab živež škodje, tudi če ga kdo malo vžije, tako je tudi dobri škodljiv, če pri vživanju ne poznamo mére. Pri zbéri živežev se mora tudi na navado glédati. Zlo je škodljivo pri vživanju živežev staro navado naglo zapustiti. Kakor bi bilo slabo, samo zavoljo téga preveč sadja jesti, de bi se život rajši izpraznoval, ravno tako bi bilo nevarno, naglama samo kaj taciga jesti in piti, kar život maši. Brez de bi želodec zjutraj natiše kaj dobriga v-se dobil, ne hodi nihče k délu.

Čista studenčina je vselej nar bolj zdrava pijača. Kteri so pa vajeni, vina ali vola zmerno piti, naj ga tudi zdaj še tako pijó. Škodljiva vèra je pa, v vživanju močniga vina in žganja varstvo zoper kolero iskati. Med vzroki ali uržahi bolézni so sploh strasti poglavitne; posebno škodljive so strasti o času kake kužne bolézni, ktera se sama na sebi že z enacimi znamenji naznani. Zavoljo tega je treba, se boječosti, klavernosti, in ravno tako jeze varovati, ker nazadnje vunder človéka oslabi. Ker se bolézni rada v tacih krajih vgnézdí in dalj časa ostane, kjer je nesnažnost in vmazanost domá, kjer je zavoljo prebivanja preveč ljudi na enim kupu zrak spriden, kjer je zavoljo parjenja gnilečih reči vlažnost in smerad, je natančno gledanje na snažnost eden nargotovših pomočkov zoper to bolézni. Če kdo v svojim počutenju kaj spazi, kar bi ga napada te bolézni opominjalo, nej tega ne pustí iznemar in nej nič časa ne zamuja, do zdravnikoviga prihoda z bolj gorko odejo, z bolj pičlim živežem, s pokojem in vživanjem prostih

zdravil bolézin zavérati. Tako prosto zdravilo je lahka pijača iz lipoviga cvetja, iz mete, melise, kamilic, ktera se more mlačna in večkrat piti.

Skušnja je pokazala, de se je s tacimi rečmi bolézin, ki je že res koga napadla, odpravila, brez de bi mu bilo družih zdravil tréba bilo. Lahkovernost nevednih iše tako imenovanih pomočkov zoper bolézni, ki se od dné do dné množijo. Veliko število téh, včasi v eni in tajisti bolézni eno družimu ravno nasprotnih pomočkov mora pravično moč tacih pomočkov obuditi, in svaritev pred tacimi zdravili nej si vsaki dobro k sercu vzame, ker je vsako zdravilo orožje, ktero tistiga samiga le prevečkrat in hudo rani, ki ga nosi v rokah, ako ne vé, kako ga ima rabiti in ne pozná sovražnika, zoper kteriga se ga hoče poslužiti. Zdravljenje bolézni zamore samo reč zdravnikov biti, kteri bodo v nje postavljenimu zaupanju tudi zdaj z natančnim spolnovanjem svojih dolžnost toliko ložeje in s tim večim pridam zadostili, kolikor bolj se bo pričijoči poduk z vljudno pripomočjo bolj podučeni med ljudstvom razširjal in od njega spolnoval.

V Ljubljani 25. veliciga serpana 1849.

Andrej grof Hohenwart,

c. k. dvorni posvetovavec, predsednik komisije.

Št. 15689. **R a z g l a s** (162.) (1)

c. k. ilirskiga pogravarstva. — Zastran ravnanja s štiri in petpercentnimi obligacijami od Golove hiše najetiga sposojila, ki so bile 1. veliciga serpana v serii 317 vzdignjene.

Po sklepu c. k. denarstviniga ministerstva od 2. veliciga serpana 1849 št. 8651 se da z ozéram na razglas od 14. listopada 1829 št. 25642 na znanje, de se štiripercenčne, 1. veliciga serpana t. l. v serii 317 vzdignjene od po Golovi hiši najetiga sposojila Lit. G. od št. 4151 do vjemama 4350, potem petpercentne Lit. A A, od št. 3299 do vjemama 4533 po pravilih narvikšiga patenta od 21. sušca 1818 za nove štiri- in petpercentne v srebernim denarju izobrestljive državne dolgovske liste zamenjujejo.

Zamenjujejo se pri državni dolgovski denarnici na Dunaju, kakor tudi pri tergovcih bratih Sichel v Amsterdamu.

V Ljubljani 14. veliciga serpana 1849.

Leopold grof Welsersheimb,
deželni pogravar.

57/P. P. **Blagoserenim Krajncam!** (148.) (3)

V mnozih deželah avstrijanskiga cesarstva so že začeli s prostovoljnimi darovi deželne zakladnice napravljati, iz kterih bodo domače vojake podpérali, ki so v vojski svoje zdrave ude zgubili. Krajnci so doslej domače vojake takó voljno in obilo podpérali, de v téj reči nikakov niso za drugimi dežalami ostali. Zavoljo tega me misel obhaja, de bodo Krajnci tudi radovoljno moje nasvetovanje za napravo zakladnice v podperanje domačih, invalidnih vojakov sprejéli. Pervi god našiga od vsih ljubljeniga cesarja Franca Jožefa se gotovo ne more lepši obhajati, kakor z djanjem domorodne dobrodelnosti.

Iz tega naména naročím ob enim Ljubljanski méstni gospóski, podpise ali pa gotove denarje v imenovani namen prejémati in skerbéti, de se gotovi denarji, kakor so namenjeni, oskerbujejo in obračajo in vsi darovi óčitno na znanje dajo.

Obenim se tudi c. k. kresijam naročí, podpise in gotove denarje v ta namen nabérati in imenovani méstni gospóski pošiljati.

Nadjam se, de bo to moje pozvanje med blagoskerčnimi Krajnci, kateri so svojo domorodnost že tolikrat takó lepo pokazali, obilno sadú prineslo.

V Ljubljani 9. velíciga serpana 1849.

Leopold grof Welsersheimb,
deželni poglavár.

Mnogoverstne oznaníla.

(161.) Oznanílo. (1)

Jakob Kos, sin Lukeža Ribenčena, kaišarja iz Tersnika, fare Podberda, hišna štev. 26. star 10 lét, je 4. dan velíciga serpana t. l. iz doma pobegnil in kakor se sliši, skozi Bohinsko Belo na Koroško obernil. Fante je majhne krepke postave, belih kodrastih las, višnjevih očí, debeliga plaščatiga nosa, širokih ust, černih zob, polniga obraza; je bos, ima platnene bele hlače, hodnično srajco, siv in slab stergan bruštof. Govori le slovensko.

Kdor ga najde, naj ga starsem nazaj pošle, ali jim dopíše, de po njega pridejo.

(158.) Razglas (1)

Podpisani da po povelji višjiga inženirstva c. k. južne državne železne ceste štev. 4745 od 20. velíciga serpana tega léta na zanje, de nista:

Anton Potaček, borštni ogleda (Waldbegeher) in Jožef Avgust Florianc, dnevni pisár več v službi pri železni cesti.

Franz Schödl,

oskerb. inženir pri c. k. južni državni železni cesti.

(159.) Oznanilo ali opomin. (1)

Po oziru od podpisaniga v 13. 14. in 15. listu Novíc tekočiga léta natisnjeniga oznanila, da on po ukazu višjiga inženirstva c. k. južne državne železne ceste štev. 4744 od 18. velíciga serpana t. l. na znanje, de so za kurjavo derv in za nakúp premoga (Steinkohlen), kakor tudi za pogodbe in za pošiljanje teh reči v

VIII. oddelek železne ceste, in sicer za ostaje v Kresnicah, Litii in na Savi le podpisani, za IX. oddelek, to je za ostaje v Ljubljani, v Zalogu in na Lazah, pa gospod inženir Janez Sepper in njegov pomočnik (asistent) gospod Ludvik Grüssing, sami pooblasteni; če se tedej:

kdor si koli bodi „borštniga uradnika“ (Forstbeamte) železne ceste imenuje in derva ali premog za njo skupuje in v ti reči pogodbe sklene, ali za razne staje derva sekati da, ako ni od vodstva c. k. južne državne železne ceste za to opravičen, taciga človeka pogodbe ne bo nikoli višji inženirstvo poterdilo.

Franz Schödl,

oskerb. inženir pri c. k. južni derž. železni cesti.

(160.) (1)

V eno sòbo perviga nadstropja bi rad dva učenca (študenta) na košto in stanovanje vzel.

Peter Wurner,

pek v sv. Peterskim predmestju hiš. štev. 139.

(157.) Na pósodo. (1)

Nekdó iše v pomnožitev svojiga kupčevavstva 500 do 1000 gld. s 5-6% za eno ali dvé léti na pósodo. Več se zvé v hiši Nr. 69 pod zvonarjem v Ljubljani v pervim nastropju.

(156.) (1)

Pri Francu Županu v Zagrebu je na svetlo prišlo in je pri meni na prodaj:

Grammatik der illirischen Sprache, wie solche in den südslawischen Ländern Serbien, Bosnien, Dalmatien, Kroatien von den Illiriern und Serben in Ungarn und in der Vojvodina gesprochen wird. — Für Deutsche verfasst und herausgegeben von Ignatz Berlić. Dritte durchgesehene und verbesserte Auflage Agram 1850. Cena 1 gld. —

Darstellung der Rechtsverhältnisse der serbischen Nation in Ungarn, und deren Petition vom 1. und 3. Mai 1848 von Dr. J. Subotić. Agram 1849. — 10 kr.

Authentische Darstellung der Ursachen, der Entstehung, Entwicklung und Füh-rungsart des Krieges zwischen den Serben und Magyaren im Jahre 1848 von Dr. J. Subotić. Agram 1849. — 10 kr.

Slavenska Vila. Spévao Ljubomir Nenadović godine 1847 na Nekar u Njemačkoj v Zagrebu 10 kr. 1849.

Janez Giontini,

bukvar in kupčevavec s slavjanskimi bukvami v Ljubljani.

(166.) Nove zdej vpervič natisnjene bukve: (1)

Vir in izvirek vsih zveličanskih nauk, to je: Razlaganje evangelija sv. Matevža, I. Del, ktere razun njih lepote tudi cena priporoča (iz 17½ pol ali 278 stani v velicim osmerku), so na prodaj pri gosp. Hádiču na Novim tergu in pri gosp. Gerberji pred Mostam v ličnim ovitku po 18 kr., terdo vezane po 22 kr. in v usnji na herptu in vogléh s zlatim napisam pa po 33 krajcarjev.

Kdor te bukve kupi, bo imel nar večí zaklad v svoji hiši, in če se po njih ravná, tudi v nebesih. De si jih tudi ubogi ložej omislíjo, smo jim prav nizko ceno postavili, akoravno njih notrenja cena vse preseže.

(154.) Oštarija se v najem da. (2)

Na Brezovici, dvé uri od Ljubljane na Teržaški cesti, bo velka oštarija, pri „Kopaču“ po iménu s pripravnimi izbami, hlevam (štalo) za 40 konj in enim vertam, na 3 ali pa še na več lét o svetim Mihelu, v najem dana.

Kdor jo želí v najem vzeti, naj se za-njo o pravim casu na Brezovici oglasi.

(144.) Oznanílo (3)

Pri Antonu Weimanu na starim tergu Nr. 156 v Ljubljani, in v Novim mestu pri bukvovezu Ant. Wepusteku je na prodaj: „Popisovanje življenja in smerti sedemdeset Božjih služabnikov, ki so v Azii na Kitajskim, Tonkinskim in Kokinkitajskim savolj vére od 1800. do 1842. léta smert storili, in od njih svetosti papeža Gregorja XVI. za častitljive spoznani bili.“

Dovolnjim bravcam naj bo ta prvi zvezik preserčno priporočen, ker je poln lepih izgledov in zamore véro bolj in bolj vkoreniniti, hudiga duha pa zdajnih časov zatreti. Pridjane ste dvé lepi podobi v jeklo vrezani. Cena je 12 kr.